

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **Y. K.**

skazanego za czyn z art. 178a § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 26 lutego 2026 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie

z dnia 31 lipca 2025 r., sygn. akt VI Ka 539/25,

zmieniającego

wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie

z dnia 19 marca 2025 r., sygn. akt IV K 854/24,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia
o środku karnym z art. 42 § 2 k.k. w postaci zakazu prowadzenia
pojazdów mechanicznych i sprawę w tym zakresie przekazuje
Sądowi Okręgowemu Warszawa-Praga w Warszawie do
ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

Marek Pietruszyński

Piotr Mirek

Paweł Wiliński

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie z dnia 19 marca 2025 r., sygn. akt IV K 854/24, wobec Y. K. , oskarżonego o popełnienie czynu z art. 178a § 1 k.k., postępowanie karne warunkowo umorzono na okres 2 lat próby, orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres roku oraz świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 3.000 zł.

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora, wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 31 lipca 2025 r., sygn. akt VI Ka 539/25, zaskarżony wyrok zmieniono w ten sposób, że uznano oskarżonego winnym popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 178a § 1 k.k., za co wymierzono mu w trybie art. 37a § 1 k.k. karę 180 stawek dziennych grzywny przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na 30 zł, na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, zaś na podstawie art. 43a § 2 k.k. świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Kasację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym, na niekorzyść oskarżonego Y. K. i zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 42 § 2 k.k., poprzez orzeczenie wobec Y. K. , oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, podczas gdy zgodnie z przepisem art. 42 § 2 k.k. orzeczenie powyższego zakazu wobec sprawcy przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. nie może nastąpić na okres krótszy niż 3 lata”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie w zaskarżonej części i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, stąd jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Podniesione w kasacji uchybienie, polegające na rażącym i mającym istotny wpływ na treść wyroku naruszeniu przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 42 § 2 k.k., znajduje potwierdzenie w treści zaskarżonego wyroku, którym wobec skazanego za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, podczas gdy zgodnie z przepisem art. 42 § 2 k.k. orzeczenie powyższego zakazu wobec sprawcy tego występkę nie może nastąpić na okres krótszy niż 3 lata.

Zgodnie z treścią przepisu art. 42 § 2 k.k., który obowiązywał zarówno w czasie popełnienia przypisanego skazanemu czynu, jak i w czasie orzekania przez Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie: *„Sąd orzeka, na okres nie krótszy niż 3 lata, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa wymienionego w § 1 był w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia określonego w art. 173, art. 174 lub art. 177 lub po takim zdarzeniu, a przed poddaniem go przez uprawniony organ badaniu w celu ustalenia zawartości alkoholu lub środka odurzającego w organizmie, spożywał alkohol lub zażywał środek odurzający”*. Treść art. 42 § 1 k.k., do którego odwołuje się ww. przepis, brzmi natomiast: *„Sąd może orzec zakaz prowadzenia pojazdów określonego rodzaju w razie skazania osoby uczestniczącej w ruchu za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, w szczególności jeżeli z okoliczności popełnionego przestępstwa wynika, że prowadzenie pojazdu przez tę osobę zagraża bezpieczeństwu w komunikacji”*.

Dodać należy, że okoliczność skorzystania przez Sąd odwoławczy przy wymiarze kary z regulacji zawartej w art. 37a § 1 k.k. nie zmienia interpretacji ww. przepisów. Argumentacja Sądu Okręgowego wskazana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (k. 168), uzasadniająca wymiar orzeczonego środka karnego w sposób odmienny od wniosku prokuratora, że *„2 letni okres tego zakazu wobec uprzedniej niekaralności oskarżonego będzie wystarczającym dla spełnienia swoich zadań w zakresie prewencji zarówno ogólnej, jak też szczególnej”*, jest sprzeczna z

jednoznacznym brzmieniem przepisu art. 42 § 2 k.k., które obliguje sąd do jego respektowania.

Opisane uchybienie niewątpliwie miało rażący i istotny wpływ na treść wydanego wyroku. Z nieuprawnioną korzyścią dla skazanego orzeczono bowiem wobec niego środek karny poniżej dolnego ustawowego zagrożenia, a zatem nie poniósł on w pełni konsekwencji prawnych swojego zachowania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie orzeknie względem Y. K. środek karny z art. 42 § 2 k.k. w przewidzianym jego treścią kształcie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]

Marek Pietruszyński Piotr Mirek Paweł Wiliński